

ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

Εν Ἑλλάδι: Δρ. **8**
Εν τῷ Ἐξωτερικῷ Φρ.Χρ. **10**

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

Πᾶσα αἰτισίς ἀπευθύνεται:
Διεύθυνσιν «Φωνῆς τῆς Ἡπείρου»
Ἀθήνας

ΤΟ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟ ΟΝΕΙΡΟ ΤΟΥ ΠΙΣΤΙΚΟΥ

Α'.

«Ἀνέβχινε τὸ ριζοβούνι, καθάλλα σὲ χρυσοκάππουλο μουλάρι, ὁ τσιέλεγκας, ὁ πρωτοτσιέλεγκας, χαρούμενος καὶ γελαστός, φλάμπουρο τῶν ξεχειμαδιῶν καὶ τῶν ξεκαλοκαριῶν, ἐνῶ τὰ κοπάδια του, γαλάρια, λειανώματα καὶ στέρφα, ἔρχονταν ἀπὸ πίσω, μπροστὰ τὰ γίδια καὶ πίσω τὰ πρόβατα, καὶ ἀρχολογοῦσαν τὰ λακκώματα ἀπὸ τὰ κυπροκούδουνα, τὰ βελάσματα, τὰ σαλαχητά, τὸν ποδοβολητό, τ' ἀληχτήματα τῶν σκυλλιών καὶ τὰ ντραγκανίσματα τῶν φορτιῶν, ποῦ εἶχαν τὰ σύνεργα τοῦ τυροκομείου καὶ τοῦ βουτυροκομείου.

«Εἶταν πρωτομαγιά. Ὁλη ἡ πλάση, ἡ καὶ Οὐρανός, εἶχε πανηγύρι. ἐκείνη τὴν ἡμέρα, πανηγύρι γεμάτο ζωή, γεμάτο χαρά, γεμάτο ἀναγαλλισμὸ. Κάθε κικὴ ἰδέα καὶ κάθε θλίψη ξανεμίζονταν καὶ σκορπίζονταν ἀπὸ τὴ φωτοπλημύρα τοῦ ἡλίου, ποῦ ὥργωνε τὸν οὐράνιον κάμπο μετὰ τὸ χρυσὸ τοῦ ζευγαρίου καὶ τὸ χρυσὸ τοῦ τ' ἀλέτρι καὶ τὰ χρυσά του τὰ σύνεργα.

«Ἀνέβχινε, ἀνέβχινε τὸ ριζοβούνι, καθάλλα σὲ χρυσοκάππουλο μουλάρι, ὁ τσιέλεγκας, ὁ πρωτοτσιέλεγκας, χαρούμενος καὶ γελαστός, ἐνῶ τὰ κοπάδια του, γαλάρια, λειανώματα, καὶ στέρφα, ἔρχονταν ἀπὸ πίσω του καὶ ἀρχολογοῦσαν τὰ λακκώματα στὸ διάβα τους.

«Μαύριζαν τὰ δάση ἀπὸ τὸ νιοφύλλισμα τῶν δεντρῶν... Τὰ ἡδόνια καὶ κάθε λογῆς πουλάκια τραγουδοῦσαν μέσα στὰ κλαδιά, ἡ ἀπάνω στοὺς θάμνους τοὺς σκοπούς τους... Οἱ βρούσες ἔχυναν τὰ χροσταλλογράφαρα νερά τους σὲ ψιλὰ ρεματάκια, ποῦ κατηφοροῦσαν κελαρίζοντας γλυκὰ-γλυκὰ καὶ ἡμερὰ-ἡμερὰ ἀνάμεσα στὰ σὺδεντρα καὶ πότιζαν τὰ ὠμορφα λειβάδια... Πέρα στὴν ὠμορφή ράχη, ποῦ εἶχε στὴν ἀγκυλιά της ἓνα ἐφτάστρεμμο χωράφι, ἓνας ἄξιος ζευγολάτης κεντοῦσε δυὸ ὠμορφα βώδια, κοιλάτα καὶ τραχηλάτα, καὶ πῆγαινε πέρα-δῶθε καὶ ἀνοίγε στὸ διάβα του ἡ γῆ αὐλάκια μεγάλια, πλατυὰ καὶ ἀραδιαστά... Κάτω στὴν ποταμιὰ περνοῦσαν στρατοκόποι, ἄλλοι καθάλλα σ' ἀψὰ μουλάρια, καὶ ἄλλοι πεζοί, καὶ τραγουδοῦσαν ὁ καθένας τραγουδιὰ τῆς ἀγάπης, τῆς ἀνοιχτῆς καὶ τῆς παλληκαριᾶς... Κάτω ἀπὸ μιὰ γέρινη βελανιδιὰ ὁ νιός καὶ ἡ νιά στέκονταν ὀρθοὶ καί, χωρὶς νὰ μιλοῦν, ἔλεγαν ἀμίλητοι τὸν πόνο τους τὸ γλυκό, ποῦ τοὺς ἔκαιγε τὰ φυλλοκάρδια... Ἐνας πιστικός, ἀφράτο παλληκαρὶ, ἐνῶ ἀνηφοροῦσαν τὰ γιδοπρόβατα, αὐτὸς καθισμένος σὲ ριζμιὸ κοτρώνι, λαλοῦσε τὴ φλογέρα του καὶ ἔχυνε ὅλη τὴν ἀνοιξιὰτικὴ χαρὰ μετὰ τοὺς μαγικούς της ἤχους.

«Ἐκαβαλλήκεψε ὁ τσιέλεγκας, ὁ πρωτοτσιέλεγκας ἀπὸ τὸ χρυσοκάππουλο μουλάρι του καὶ τράβηξε στὸν ἴσκιό ἑνὸς μεγάλου καὶ πλατύκλαδου δέντρου ν' ἀποθυμασθῇ τὸ λουλουδοστόλιστο καὶ μουσκόβολο πανηγύρι τοῦ Μαγιοῦ, ν' ἀνοιξῇ πλειότερο τὰ μάτια του, καὶ νὰ τεντώσῃ τ' αὐτιάτου καλύτερα γιὰ νὰ ἰδῇ καὶ ν' ἀκούσῃ. Ἐσχάδωσε τὸ χρυσοκάππουλο μουλάρι του καὶ τ' ἀφῆσε νὰ βοσκῇ στὸ μυριολούλουδο λειβάδι, καὶ ἀκκουμπώντας στὴ ρίζα τοῦ

πλάτσικου δέντρου, τέντωσε τ' αὐτί του καὶ βύθισε τὸ μάτι του ἴσχι-πέρα.

«Ἦστερα ἀπὸ ἀμύση ὥρα πρόβαλαν τὰ στερφόγινδα, ὅλα ψηλά καὶ ἐλεύτερα, μετὰ στερφόφωρους κύπρους, ποῦ τᾶσερνε ὁ Σιοῦτος, τὸ περίφημο συτάρι σ' ὅλα τὰ κοπάδια τοῦ Ζαγορίου καὶ τῆς Ροδόβουλης. Πίσω τους ἔρχονταν ἡ Στερφοκάλεσι μετὰ τὸ λαμπρὸ κουδούνι, ποῦ τὸ λαλοῦσε πέντε χρόνια χωρὶς ἀρνί, σέρνοντας ὅλα τὰ στερφόπρατα. Παραπίσω ἔρχονταν τὰ γαλαρόγινδα, ἀκολουθώντας τὸν Κανούτο, ποῦ εἶχε τὸν τριοκάριο κύπρο, καὶ πλεῖο πίσω τὰ γαλαρόπρατα μετὰ τὸν Μπέλο μπροστὰ, τὸν Μπέλο τὸν περίφανο, τὸν χοντροκέρατο καὶ τὸν βρυκούδουνο. Τὰ κατσίκια καὶ τ' ἀρνιά, γιὰ νὰ μὴ βλέπουν τὰς μαννάδες τους καὶ οἱ μαννάδες τους αὐτὰ καὶ βελάζουν, ἔρχονταν πέρα-πολὺ πίσω... οὔτε φάνινονταν ἄν.

«Ὁ τσιέλεγκας—ὁ πρωτοτσιέλεγκας, βλέποντας τὸ βιό του νὰ περνᾷ προστὰ τοῦ ὠμορφο, κινταριαστό καὶ κλοζεχειμωνιασμένο, παρὰ τῆς τῆς ὠμορφιάς τῆς Πλάσης, καὶ ἀρχίσε νὰ μετρή: ἓνα, δυὸ, πέντε, δέκα, ἑκατὸ, διακόσια, πεντακόσια, χίλια, δυὸ χιλιάδες, καὶ ὀχτακόσια γίδια! Ἐνα, δυὸ, πάλι, πέντε, δέκα, ἑκατὸ, χίλια, δυὸ χιλιάδες, τρεῖς χιλιάδες καὶ διακόσια πρόβατα, τ' ὅλον πέντε χιλιάδες γιδοπρόβατα καὶ ὡς τρεῖς ἡμισυ χιλιάδες ἀρνοκάτσικα, πῶς ἔχονταν παραπίσω, ὀχτὼ ἡμισυ χιλιάδες ζωντανὰ πέρα-πέρα! Κανένα δὲν ἔλειπε ἀπὸ τὰ σημάδια, ποῦ τὰ κυνηγοῦν τὰ κικὰ μάτια καὶ τὰ κικὰ χέρια. Ἐκεῖ καὶ ὁ Σιοῦτος, καὶ ὁ Νιᾶγκρος, καὶ ὁ Τσερέπης, καὶ ὁ Κανούτος ὁ μακρομάλλης, καὶ ἡ Μπάρτζα ἡ πισωκέρατη, καὶ ἡ Μπούτσι καὶ ἡ σκουλλαριακίτη, καὶ ἡ Μετσένια ἡ στεφανοκέρατη, καὶ ἡ Μπάλια ἡ μακρομάσταρη, καὶ ἡ Γκάμπινη ἡ διπλάρα, καὶ ἡ Λιᾶρα ἡ μακρολαίμα, καὶ ἡ Φλώρα ἡ ὀρθοκέρατη... ὅλα ἐκεῖ. Ἐκεῖ καὶ ὁ Μπέλος ὁ μακρομάλλης, καὶ ὁ Κάλσιος ὁ ροῦντος, καὶ ὁ Λάγιος ὁ Σιοῦτος, καὶ ἡ Στερφοκάλεσι μετὰ τὰ κέρατα, καὶ ἡ Κότσινη ἡ χοντροβύζα καὶ ἡ Μπάλια ἡ φεγγαροπρόσωπη... ὅλα ἐκεῖ. Ὁχτὼ ἡμισυ χιλιάδες γιδοπρόβατα μικρὰ-μεγάλια!

«Κύτταζε, κύτταζε τὰ κοπάδια, ποῦ ἀνηφοροῦσαν μετὰ τοὺς πιστικούς τους, ποῦ σκαλοῦσαν ἀκατάπαυτα «εἰ-εἰ!» καὶ ἔρχιναν πέτρες σ' ἐκεῖνα, ποῦ ἀργοπερπατοῦσαν καὶ σ' ἐκεῖνα, ποῦ τὰ ξελόγιζε ἡ βοσκὴ... μετὰ σκυλλιά τους, ποῦ πῆγαιναν πλάγια, ἄλλα δεξιά καὶ ἄλλα ζερβιά... μετὰ φορτώματα τοῦ τυροκομείου καὶ τοῦ βουτυροκομείου καὶ τόσα ἄλλα παρακλόουθα... καὶ ἔτριβε τὰ μάτια του γιὰ νὰ ἰδῇ καλὰ, ἂν ὅλ' αὐτὰ εἶταν δικὰ του, καὶ ἔλεγε μέσα του:

— Ἀδικὰ μου εἶν' ὅλα αὐτὰ; Δόξα σοι ὁ Θεός!

«Κι' ἔκανε τὸν σταυρὸ του καὶ δόξαζε τὸν Θεὸ τὸν μεγαλοδύναμο, ποῦ ἀνάμεσα σὲ τόσον κόσμον, αὐτὸν διάλεξε νὰ κἀνῃ τσιέλεγκας, πρωτοτσιέλεγκας, φλάμπουρο τῶν ξεχειμαδιῶν τῆς Τσιαμουριᾶς καὶ τῶν ξεκαλοκαριῶν τοῦ Ζαγορίου.

«Σ' αὐτὸ ἀπάνω, νὰ σου! προβάλλει καὶ ἡ Μάρω ἡ Πεντάμορφη, ἡ γυναίκα του, καθάλλα σὲ σέληνο-μπροσέληνο μουλάρι, μετὰ τὰ χρυσοκούμπια της ἀράδες, καὶ τὴ χρυσοπλουμισμένη της φρεσιά, ποῦ δὲν τὴν εἶχε καμμιά Καραγκούνα καὶ καμμιά Σκρακατσιάνα, σέρνοντας πῶ

σω τῆς δέκα ψυχοπαῖδες καὶ ἐκεῖνες καθάλλα σὲ φτεροπόδαρο μουλάρι, ἄλλα φορτωμένα μετὰ κόκκινες βελόντζες γιὰ στρώματα καὶ σκεπάσματα καὶ ἄλλα τοὺς χιλιοπλουμισμένους ἀργαλειούς. Κάθε μουλάρι τῆς συνοδείας τῆς Μάρως τῆς Πεντάμορφης εἶχε καὶ δυὸ ζευγάρια κόττες στὰ πισωμάμματα, ἀπὸ τὴ μιὰ μερὶς καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη, ἐνῶ ἓνας χρυσόφτερος κιτρινοπόδαρος πετεινός, μετὰ μεγάλο κατσούλι, διπλὸ μακρὺ λιγγὶ καὶ ψηλὴ οὐρά, βρισκόνταν στὸ μπροστὰ τοῦ μουλαριοῦ, ποῦ εἶταν καθάλλα ἡ χιλιόζηλεμένη ἡ τσιελεγκίνα καὶ κάθε λίγο καὶ λιγάκι λαλοῦσε:

— «Κικιρίκουσουσουσουσουσου!»

«Σταμάτησε ἡ συνοδεία τῆς Μάρως τῆς Πεντάμορφης στὸν ἴδιον ἴσκιό, καὶ ὁ τσιέλεγκας σηκώθηκε χαρούμενος καὶ κατέβηκε ἀπὸ τὸ μουλάρι τὸ πολυχαρακτημένο του τὸ ταῖρι, ξεκαβαλλήκεψεν καὶ οἱ ψυχοπαῖδες καὶ ἔδωσαν τὰ μουλάρια γιὰ νὰ μὴ φύγουν, κατέβησαν μιὰ μεγάλη κανίστρα καὶ ἓνα βερὺ ντισάκι καὶ τ' ἀπόθεκαν στὸν ἴσκιό πλάγι τῆς κυρᾶς τους.

«Σὲ λίγο ἡ κανίστρα καὶ τὸ ντισάκι ἀνοίχτηκαν καὶ γέμισε τ' ἀποκαθάρσο μεσσάκι ἄσπρο ψωμὶ κουτρούλαιο, παγούδα, χλωροῦρι, γιογούρι, ἀφρόγαλο καὶ γαλοτύρι, ποῦ εἶταν βελμένο μέσα σὲ κλειδοπίνικα. Ἐκορέμασε καὶ ὁ τσιέλεγκας ὁ πρωτοτσιέλεγκας ἓνα φλασκὶ νερό καὶ μιὰ πλόσκα κρασί καὶ ἀρχισαν νὰ τρῶν. Ἐρχαν, ἔπιαν καὶ ξαπλώθηκαν στὴ ρίζα τοῦ δέντρου νὰ μεσημεριάσουν, ἐνῶ ὁ πετεινός ὅλο λαλοῦσε:

— «Κικιρίκουσουσουσουσουσου! Κικιρίκουσουσουσουσουσου! Κικιρίκουσουσουσουσουσου! ἀπάνω στὸ μπροστὰ τοῦ σαμμεαριοῦ.

«Ὁ Τσιέλεγκας ὁ πρωτοτσιέλεγκας, μεθυμένος ἀπὸ τὴν εὐτυχία τοῦ βιοῦ του καὶ τὴν ἀγάπη ποῦ ἀντρεῖονταν μέσα στὰ στήθια του, ἔγυρε στὴν ποδιά τῆς λατρεμένης του τῆς Μάρως τῆς Πεντάμορφης καὶ ἀποκοιμήθηκε, ἐνῶ αὐτὴ τοῦ τραγουδοῦσε μ' ἀγγελικὴ φωνὴ πανκρόνιο τραγούδι, ποῦ ἔκανε τὰς ζωτικὰς τῶν λόγων νὰ μαζευτοῦν καὶ νὰ πιάσουν χορὸ...»

Β'.

— «Μπακααῖ! Μπεεεεεε!» οἱ προβατίνες καὶ τ' ἀρνιά.

— «Γκάβ! Γκάβ!» τὰ μαντρούσκυλλα.

Εἶταν περασμένα μεσάνυχτα.

Ἀνεμὸς δυνατὸς φυσοῦσε καὶ κουνοῦσε συθέμελο τὸ γεμάδι, καὶ κάθε φορὰ, ποῦ ἔαστενε τοῦ φύσημα τοῦ βορᾶ, ποῦ παγώνει τ' ἀρνοάκια, ἀρχίσε τὸ χιόνι χοντρές-χοντρές τουλοῦπες νὰ στρώνεται κατὰ γῆς.

Φοβερός καιρός! Καρδιά τοῦ χειμῶνα, ξημερωμένα τῶν Χριστουγέννων.

Τὸ καὶ, ὁ βορᾶς, τὸ χιόνι πολεμοῦσαν τὴ γῆ, σὺν νὰ τὴν εἶχαν μητριά, σὺν νὰ τὴν εἶχαν θανάσιμον ἔχτρο.

Μέσα σ' ἐκεῖνο τ' ἀγριοκαίρι ἀρχίσε νὰ γυπαρῇ τὸ σήμαντρο τῆς ἐκκλησίας... Στὸν ἥχο τοῦ σήμαντρου ἀνανταριάστηκαν τὰ σκυλλιά, καὶ ὁ πιστικός τοῦ κοπαδιοῦ, ποῦ κοιμῶνταν βρυχὰ μέσα στὴν ἀνθρώποκαλὺδα παραστιᾶς, μετὰ τὴν κάππα κουκουλωμένος, ἀλλαγμένος ἀπὸ βροχὴ καὶ ἔτοιμος γιὰ τὴν ἐκκλησιά, ζύπνησε ἀπὸ τὰ βρυχαλητήματα τῶν σκυλλιών μετὰ μεγάλον κόπο, καὶ ἔφερε τὰ μάτια του στὰ σκοτεινά, σὺν νὰ μὴν πιστεῖ τὴν

ΔΙΑΦΟΡΑ

Ο διευθύνων Τμηματάρχης
Γ. ΚΟΦΝΑΣ

— Τὴν 9ην τρέχοντος ἐτελείσθησαν ἐν Δοξίᾳ ἐν μέσῳ πᾶν εὐχὸν ἐλεκτήρις ἐκεῖ κοινωνίας οἱ γαμοὶ τῶν δεσποινίδων Μαριάνθης Χ. Ἀντωνίου θυγατρὸς τοῦ ἀρίστου καὶ εὐπολήτου πατριώτου μετὰ τοῦ κ. Ἀνδρέου Γ. Κωνσταντίνου. Τὸ μυστήριον ὑλοποιήθη ὁ πρὸς μητροπολίτην Δοξίας ἐπίτροπος μητροπολίτης

Ὁδὸς Αἰόλου 66, Εἴσοδος ἀπὸ τὴν ὁδὸν Κολοκ-
 τρώνη καὶ Βασιλικῆς.

Κατὰ τὴν 30 Νοεμβρίου 1907

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Λογιστηρίου
Π. Α. ΚΟΥΤΣΑΛΕΞΗΣ